कीटकनाशकाच्या सुरक्षित वापरासाठी सूचना

हे करा	हे करु नका
खरेदी करताना • वैध परवाना असलेल्या नोंदणीकृत कीटकनाशक विक्रेत्यांकडूनच कीटकनाशके खरेदी करा. • एका विशिष्ट क्षेत्रात एका फवारणीसाठी आवश्यक असतील तेवढेच कीटकनाशके खरेदी करा. • कीटकनाशकांच्या डबा/पॅकेट्सवर मंजूर लेबले पहा. • लेबलांवर बॅच क्रमांक, नोंदणी क्रमांक, उत्पादनाची तारीख/ कालबाह्यता पहा. • डब्यामध्ये/पॅकेटमध्ये चांगले पॅक केलेले सिलबंद कीटकनाशके खरेदी करा.	**खरेदी करताना** • फूटपाथ विक्रेत्यांकडून किंवा परवाना नसलेल्या व्यक्तीकडून कीटकनाशके खरेदी करू नका. • संपूर्ण हंगामासाठी मोठ्या प्रमाणात कीटकनाशके खरेदी करू नका. • डब्यावर मान्यताप्राप्त लेबल नसलेली कीटकनाशके खरेदी करू नका. • कालबाह्य झालेले कीटकनाशक कधीही खरेदी करू नका. • सीलबंद नसलेल्या, गळती होत असलेल्या डब्यामधून/पॅकेटमधुन कीटकनाशके खरेदी करू नका
साठवणुकी दरम्यान • कीटकनाशके घरापासून दूर ठेवा. • मूळ डब्यामध्ये/पॅकेटमध्ये कीटकनाशके ठेवा. • कीटकनाशके/तणनाशके स्वतंत्रपणे साठवली पाहिजेत. • जेथे कीटकनाशके साठवली गेली आहेत, ते क्षेत्र चेतावणी चिन्हांसह चिन्हांकित केले जावे. • कीटकनाशके मुलांच्या आवाक्याबाहेर आणि जिवंत साठ्यापासून दूर ठेवावीत. • साठवण ठिकाण थेट सूर्यप्रकाश आणि पावसापासून चांगले संरक्षित केले पाहिजे	**साठवणुकी दरम्यान** • घराच्या आवारात कधीही कीटकनाशके ठेवू नका. • मूळ डबा/पॅकेटमधील किटकनाशके दुसऱ्या भांडयामध्ये ओतुन ठेवु नका. • तणनाशके व कीटकनाशके एकत्र साठवू नका. • मुलांना व जनावरांना साठवणुकीच्या ठिकाणी जाऊ देऊ नका. • कीटकनाशकांना थेट सूर्यप्रकाश लागु नये किंवा ती पावसाच्या पाण्यात जाऊ नयेत यासाठी आवश्यक काळजी घ्या.
हाताळताना • वाहतूक करताना कीटकनाशके इतर पदार्थांपासुन वेगळे ठेवा. • मोठ्या प्रमाणात वापरली जाणारी कीटकनाशके कुशलतेने हाताळावीत.	**हाताळताना** • अन्न/चारा/इतर खाण्यायोग्य वस्तूंसोबत कधीही कीटकनाशके बाळगू नका/वाहतूक करू नका. • मोठ्या प्रमाणात वापरली जाणारी कीटकनाशके डोक्यावर, खांद्यावर किंवा पाठीवर वाहुन नेऊ नये.
फवारणीचे द्रावण तयार करताना • नेहमी स्वच्छ पाणी वापरा. • संपूर्ण शरीर झाकण्यासाठी संरक्षक कपडे उदा., हातमोजे, फेस मास्क, टोपी, एप्रन, पूर्ण पायघोळ इत्यादी वापरा. • स्प्रे द्रावणाच्या गळतीपासून नेहमी तुमचे नाक, डोळे, कान, हात इत्यादींचे संरक्षण करा. • वापरण्यापूर्वी कीटकनाशक डबा/पॅकेटच्या लेबलवरील सूचना काळजीपूर्वक	**फवारणीचे द्रावण तयार करताना** • गढूळ किंवा साचलेले पाणी वापरू नका. • संरक्षणात्मक कपडे परिधान केल्याशिवाय स्प्रे द्रावण कधीही तयार करू नका. • कीटकनाशक/त्याचे द्रावण शरीराच्या कोणत्याही अवयवांवर पडू देऊ नका. • वापरासाठी डबा/पॅकेटच्या लेबलवरील सूचना वाचणे कधीही टाळू नका. • फवारणीचे शिल्लक राहीलेले द्रावण तयार केल्याच्या 24 तासांनंतर कधीही वापरू नका.

वाचा. • आवश्यक तेवढेच द्रावण तयार करा. • दाणेदार कीटकनाशकांचा वापर मुळ स्वरुपात करावा. • फवारणी टाकी भरताना कीटकनाशकांच्या द्रावणांची गळती टाळा. • नेहमी शिफारस केलेले कीटकनाशक शिफारीत मात्रेप्रमाणे वापरा. • तुमच्या आरोग्यावर परिणाम होईल अशी कोणतीही क्रिया करू नये.	• ग्रेन्युल्स पाण्यात मिसळू नका. • फवारणीच्या टाकीचा वास घेऊ नका. • शिफारशीपेक्षा जास्त मात्रा वापरू नका ज्यामुळे वनस्पती आरोग्य आणि पर्यावरणावर परिणाम होऊ शकतो. • कीटकनाशकांच्या संपूर्ण ऑपरेशन दरम्यान खाऊ, पिऊ, धुम्रपान किंवा चघळू नका.
उपकरणांची निवड • योग्य प्रकारची उपकरणे निवडा. • योग्य आकाराचे नोझल निवडा. • कीटकनाशके आणि तणनाशकांसाठी स्वतंत्र फवारणी यंत्र वापरा.	**उपकरणांची निवड** • गळती किंवा सदोष उपकरणे वापरू नका. • सदोष/शिफारस नसलेल्या नोझल्स वापरू नका. अडकलेल्या नोझल्स तोंडाने उडवू नका/स्वच्छ करू नका. त्याऐवजी स्प्रेअरने बांधलेला टूथब्रश वापरा. • तणनाशके आणि कीटकनाशके दोन्हीसाठी एकच फवारणी यंत्र कधीही वापरू नका.
फवारणी करताना • शिफारस केलेले डोसप्रमाणे द्रावण तयार करा. • फवारणी वातावरण थंड आणि वारा शांत असताना करावी. • फवारणी सर्वसाधारणपणे सूर्यप्रकाशाच्या दिवशी केली पाहिजे. • प्रत्येक फवारणीसाठी शिफारस केलेले स्प्रेअर वापरा. • फवारणी वाऱ्याच्या दिशेने करावी. • स्प्रे ऑपरेशननंतर, स्प्रेअर आणि बादल्या डिटर्जंट/साबण वापरून स्वच्छ पाण्याने धुवाव्यात. • फवारणीनंतर ताबडतोब शेतात जनावरे/कामगारांना जाणे टाळावे.	**फवारणी करताना** • शिफारस केलेल्या प्रमाणापेक्षा जास्त डोस कधीही फवारु नका. • कडक उन्हात किंवा जोरदार वाऱ्याच्या परिस्थितीत फवारणी करू नका. • पाऊस पडण्यापूर्वी आणि पाऊस पडल्यानंतर लगेच फवारणी करू नका. • इमल्सिफायबल कॉन्सन्ट्रेट फॉर्म्युलेशनचा वापर बॅटरीवर चालणाऱ्या ULV स्प्रेअरने फवारणीसाठी करू नये. • वाऱ्याच्या विरुदध् दिशेने फवारणी करू नका. • कीटकनाशके मिसळण्यासाठी वापरण्यात येणारे डबा आणि बादल्या पूर्णपणे धुतल्यानंतरही कधीही घरगुती कारणासाठी वापरू नयेत. • फवारणीनंतर संरक्षणात्मक कपडे घातल्याशिवाय शेतात कधीही प्रवेश करू नका
फवारणी केल्यानंतर • फवारणी नंतर शिल्लक द्रावणाची सुरक्षित - नापीक/विलग क्षेत्रामध्ये नेऊन विल्हेवाट लावावी. • वापरलेले/रिकामे डबे/पॅकेट दगड/काठीने ठेचुन पाण्याच्या स्त्रोतांपासून दूर जमिनीत खोल गाडुन टाकावेत. • खाणे/धूम्रपान करण्यापूर्वी हात आणि चेहरा स्वच्छ पाण्याने आणि साबणाने धुवा. • विषबाधाची लक्षणे दिसल्यावर प्रथमोपचार करा तसेच रिकामा डबा/पॅकेट सोबत घेवुन डॉक्टरांना दाखवा.	**फवारणी केल्यानंतर** • फवारणीचे उरलेले द्रावण तलावात, तलावाजवळ किंवा पाण्यात टाकु नये. • कीटकनाशकांचे रिकामे डबे/पॅकेट इतर वस्तू साठवण्यासाठी पुन्हा वापरू नयेत. • फवारणीनंतर कपडे धुण्यापूर्वी आणि आंघोळ करण्यापूर्वी कधीही खाऊ/धुम्रपान करू नका. • विषबाधाची लक्षणे डॉक्टरांना न दाखवून धोका पत्करू नका कारण त्यामुळे रुग्णाच्या जीवाला धोका होऊ शकतो.